

ADRIAAN

(Adrian)

Monoloog

door

DEREK PARKES

Vertaling

Jan Tol

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ADRIAAN - ADRIAN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **DEREK PARKES** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2000 by Derek Parkes

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **1** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Adriaan

DECOR:

Het geheel speelt zich af op een enigszins rommelige zitslaapkamer op de derde verdieping van een vooroorlogse etagewoning in Amsterdam. Het voornaamste meubilair bestaat uit een onopgemaakt bed, een kookplaat, een koelkast en een provisiekast. Een paar oude stoelen staan om een tafel, verder een afgeleefde leunstoel, een kledingkast, een dressoir waarop een ouderwetse platenspeler, stapels LP's, boeken, foto's in lijstjes, een kleine tv en een telefoon met antwoordapparaat. Verder staat er nog een aanrecht met een druiprek, die vol staat gestapeld met onafgewassen pannen, borden, enzovoorts. Er is een raam waarvoor enige sjofele gordijnen hangen en een deur die naar alle overige vertrekken leidt. De muren zijn behangen met filmposters, foto's en hotelkaarten.

(bij aanvang is de kamer leeg. De telefoon gaat over op het moment dat de deur opengaat en Adriaan de Leeuw binnen- komt. Hij is een man van onbepaalde leeftijd, hij kan zowel in de vijftig als in de zestig zijn. Zijn haar is opzichtig geverfd. Hij gaat tamelijk netjes gekleed in een streepjespak, wit over- hemd, zijden das en blinkend gepoetste schoenen. Hij spreekt met een Transatlantisch accent, behorende bij een in Amerika geboren persoon, die al meer dan dertig jaar in Nederland woont. Verder draagt hij enkele tassen met boodschappen, die hij snel op de grond zet om de telefoon op te kunnen pakken. Als hij de telefoon bereikt heeft, stopt deze)

ADRIAAN: Verdomme! *(pakt evengoed de telefoon op, maar merkt dat hij duidelijk te laat is)* Je verstand laat je in de steek, Adriaan. Je verstand laat je in de steek. Je vergat weer het antwoordapparaat aan te zetten, hè? *(legt telefoon neer)* Ah! Wacht even. Wacht even. Probeer de voicemail eens. *(hij pakt telefoon weer op, draait een nummer en luistert vol verwachting. Zijn gelaatsuitdrukking verandert in een gemaakte grijns, terwijl hij naar de telefoon kijkt. Hij imiteert een zoetig vrouwenstemmetje)* U bent vandaag gebeld om 11.47. De beller liet geen nummer achter. *(hij legt de telefoon weer neer)* Waarschijnlijk weer een van die telefoonverkopers. Ik had er gisteren ook al een aan de lijn. Probeerde mij een broeikas te verkopen. Ik had de grootst mogelijke moeite om van die gozer af te komen. Ik bedoel maar, wat moet ik nou doen met een broeikas op een smerige derde verdieping van een etage- woning? *(hij kijkt naar zijn pak)* Ik kan dit zootje maar beter uittrekken... *(gedurende het volgende doet hij zijn jasje en broek uit, hangt deze weg in de kledingkast en trekt een kamerjas aan. Ook verwijdert hij zijn zijden das en legt deze in het dressoir)* Dat werk was niet zo slecht als ik verwacht had. En het geld was redelijk goed. Vier-en half duizend gulden voor een paar uur werk. Als ik het tenminste krijg. Het kan wel twee, drie maanden duren voordat die begeerlijke cheque op mijn deurmat ligt. Ik kan geen ander baantje in de wereld bedenken, waar iemand twee tot zes maanden moet wachten, voordat hij betaald wordt voor werk wat hij gedaan heeft en al weer bijna is vergeten. *(hij gaat nu beginnen met de boodschappen uit de tassen in de provisiekast te zetten)* Er zit nog steeds een ding vast aan het openen van Supermarkten... *(hij houdt een groot pak cornflakes omhoog)* Al die traktaties. *(hij kijkt even naar het pak)* Ik vraag me af...Ik vraag me af, als iemand echt beroemd is...? Zouden ze die ook een vracht kruidenierswaren mee geven? Michael Caine? Sean Connery? Nee...ze zouden het niet

eens doen. Die hebben het niet nodig. Niet met die hoeveelheid geld die ze verdienen, die zij krijgen voor het meespelen in een film... *(hij zet het pak in de kast)*

Ik veronderstel dat ik ook beroemd had kunnen zijn. Echt groot. Ik trapte op teveel tenen, denk ik...*(tot het publiek)* Hallo, daar! Ik ben Adriaan de Leeuw. De naam zegt je misschien niets, maar het gezicht komt je misschien bekend voor. *(sluit de provisiekast)* Grappig beroep...een acteur te zijn. Het grootste gedeelte van je leven besteden aan het doen van iemand anders zijn. *(hij kijkt met enige walging zijn kamer door)*

Ik moet iets doen met deze ruimte. Als ik er aan denk, wat ik gewend was te hebben.... *(hij begint de tafel op een half- slachtige manier af te ruimen. Brengt de vuile boel naar het aanrecht en probeert ruimte te vinden tussen de andere vuile vaat)*

Het is een verdomd lange weg van Beverly Hills, Californië naar de Van Ostadestraat in Amsterdam. Let wel, het is een hele tijd geleden. Meer jaren dan ik me kan herinneren...of eigenlijk wil herinneren. *(hij kijkt weer de kamer rond)*

Zoals Betty Davis zo gedenkwaardig neerzette in "All About Eve", "wat een rotzooi." *(hij pakt een fles wijn van de tafel, ziet dat er nog iets in zit en zoekt bij het aanrecht een glas. Hij vindt er een en inspecteert deze. Het doorstaat zijn inspectie, dus neemt hij het glas en de fles mee naar de leunstoel en ploft daar in. Gedurende het volgende leegt hij de fles in het glas en neemt zo nu en dan een slok)*

Vrouwen. Dat is mijn ondergang geweest. Vrouwen. Ben er met vier getrouwd geweest. Ik moet gek zijn geweest. Echt Amerikaans. *(staart in zijn glas)* Het is de alimentatie. Ik denk, dat ik bijna driekwart van wat ik verdiend heb aan alimentatie moest betalen. De laatste was de ergste. Mildred. Oh, ik wist verdomd goed, dat ze alleen maar met mij trouwde omdat ze dacht dat ze door mij in de picture zou komen te staan. Een prachtkans. Ik was al op de weg terug zelf een grote nul te worden. Oh, ik probeerde haar te helpen...God weet, dat ik het geprobeerd heb. Ik kwam zelfs nog in de problemen, om haar in een scène te krijgen van een van mijn oude films. *(hij schudt zijn hoofd)* Het was nutteloos. Ze speelde als een krant. Ik moest door haar op een lager niveau spelen. Ik vertelde haar dat het hopeloos was. Dat het haar nooit zou lukken een actrice te worden. En weet je wat ze deed? Ze smeed sommige dingen in haar tas en verliet me. Ze verliet me. Het volgende wat ik wist, was dat ze een echtscheiding had aangevraagd. Ha! Een negentienjarige vroeg echtscheiding aan. Ik was heel wat jaartjes

ouder dan haar, maar...Ik had beter moeten weten. Ze ging naar zo'n gladder vogel van een advocaat. Oh, ik wist verdomd goed dat haar moeder daar achter zat. Zij kende de slagen van de zweep. Ze was zelf drie keer getrouwd geweest. Dus wat gebeurde? Je raadt het al. Mildred won de zaak. Zij kreeg het huis...de beste van mijn twee auto's... en vijftienduizend dollar per maand. Kun jij dat geloven? *(hij schudt treurig zijn hoofd)* Vijftienduizend? En we waren maar drie maanden getrouwd geweest... Oh, ik heb het geld een paar maanden betaald. En toen dacht ik bij mezelf: "Je kan de pot op!" Ik kreeg steeds minder rollen. Hollywood in de zestiger jaren was op weg naar de ondergang. De grote studio's werden gesnoeid. Verkochten sommige van hun terreinen voor bouwgronden. Niemand had meer een langlopend contract. Dus belde ik mijn agent Izzy. Vroeg aan hem of er enige kans was om in het buitenland te werken. Italië, Spanje misschien. Hij zei dat hij enige contacten had en het mij zou laten weten. *(hij drinkt zijn glas leeg, staat op en zet de fles en het glas op de tafel. Blijft nog even staan en keert dan terug naar de leunstoel en gaat weer zitten)*

Het volgende wat ik wist, was dat ik op weg naar Holland was. Een of ander kleine producer van een low-budget "B"-film zocht een Amerikaans acteur, die bereid was te werken voor een fooi. Het was net genoeg voor het ontbijt. En het script was waardeloos. De rol was Okay, maar het verhaal was grote onzin. Ik zei Izzy dat ik de deal accepteerde, maar ik liet hem zweren dat hij nooit aan Mildred zou laten weten, dat ik naar Holland was vertrokken. Ik verdiende liever een fooi in het buitenland, dan vijftienduizend dollar per maand te betalen aan die griet. Izzy ging er mee akkoord. Hij zei dat ik beter mijn naam kon veranderen. Maakt niets uit. Maakt geen moer uit. Ik heb in meer dan veertig films gestaan en niet één had mijn naam boven de titel. Izzy was openhartig tot mij. "Je hebt een bekend gezicht gekregen", zei hij, "maar zo zeker als wat, durf ik er om te wedden dat niemand een naam bij dat gezicht kan plaatsen." Dat was waar. En het is nog steeds zo. Dus, ik veranderde mijn naam. Voor het geval dat een van jullie "B"-films aan de andere kant van de plas op de tv komt. Arnold Leroy werd Adriaan de Leeuw. Klinkt meer Hollands, vind je ook niet? Ik hield dezelfde initialen. Ik heb altijd mijn monogram op mijn shirt. Ook op mijn ondergoed.... Ik ben nooit meer terug geweest. Ik weet zelfs niet of Mildred nog leeft. Maar ik weet wel heel zeker, dat ik niet terug ga om dat uit te zoeken.... *(hij laat zich even achterover vallen in de leunstoel. Zijn vingers trommelen op de leuning van de leunstoel, dan dwalen zijn ogen naar het dressoir. Hij staat op, loopt naar het dressoir en kijkt*

naar een aantal foto's. Dan pakt hij er een op van een alleszins aantrekkelijke jonge vrouw, die gekleed gaat in een katoenen ruitjesjurk en een cowboy- hoed, gemaakt rond 1930)

Mooi uitziende vrouw...mijn moeder. Leeft nog steeds. Zal nu vierennegentig zijn, of zelfs vijfennegentig. Colleen O' Sullivan. Dat was niet haar echte naam. Haar echte naam was Ada, Ada Bluestone...*(hij schudt zijn hoofd)* ...De studiobaas vond het maar niets. Dus veranderde ze het. Naar Colleen. Colleen O' Sullivan. Oh, ze is nooit een ster geweest. Ze speelde in dozijnen films, maar geen een van enig gewicht. Westerns. Dat was alles waar ze in speelde. Kwaliteitsarme "B"-Westerns, dat soort dingen. *(hij zet de foto neer, glimlacht er naar en begint door te kamer te lopen)*

Horse-opera's werden ze gewoonlijk genoemd. Ze werden in de dertiger jaren aan de lopende band geproduceerd. De meesten werden binnen een week gefilmd. En moeder was altijd de symbolische vrouw. Werd altijd Mary genoemd. Al die verdomde plots waren hetzelfde. Mary moest altijd de ranch- house runnen en zorgen voor haar eenzame pappie... Grap- pig... al die meisjes in die Westerns leken nooit een moeder te hebben...En ze kusten ook nooit de held. Oh, incidenteel op het eind was te zien dat Tom Mix of Buck Jones of Ken Maynard, of wie dan ook in die maand de favoriet was, met kleine Mary, die naast hem zittend en hem adorerend in de ogen keek, richting de opgaande zon wegreden... Maar een echte kus...*(hij stopt met lopen en schudt zijn hoofd)* Ik denk dat Roy Rogers eens in zijn films iemand kuste. *(haalt schouders op)* Kon Trigger weleens zijn. Zijn paard. Ha! Ik zal jullie iets vertellen. Voordat Trigger voorgoed uit het leven vertrok en richting de grote stal in de hemel gallopeerde, had Roy hem nog gevoed en bestegen. *(haalt weer schouders op)* Nee, het werd beschouwd als meisjesachtig gedrag als een Western ster ook maar enig lichamelijk contact had met een vrouwelijk persoon. *(treurig)* In het echte leven was het heel anders. Een van die zogeheten Western sterren - ik heb nooit geweten wie het was - die gozer - maakte op een nacht misbruik van zijn tegenspeelster, terwijl ze op locatie zaten. Hij moet teveel gedronken hebben, en negen maanden later...was ik het resultaat. Ik heb er nooit van geweten, niet voordat ik een tiener was. Ik probeerde mijn moeder me te vertellen wie mijn vader was, maar ze hield haar lippen vastberaden opeen geklemd over dit onderwerp. Oh, hij zond haar een paar jaar lang geld voor mijn onderhoud. Toen reed hij zichzelf dood tijdens een auto-ongeluk. Dus toen kon mijn arme lieve moeder het allemaal zelf opknappen. Ze deed nog een paar Westerns. Ze verscheen er zelfs

ook nog in met een baby op haar arm, ongeloofelijk hè? Dat was nou mijn start in de filmwereld. Toen ik vijf jaar oud werd, was ik een kind-ster. Goed beschouwd was ik een redelijk bijdehand joch. Nogal vroegrijp. En in die tijd waren er heel wat kind-sterretjes, waar je dat van kon zeggen. Ik geef de ouders de schuld. De moeders in het bijzonder. Opdringerige moeders. Ha! Ga maar eens naar een castingbureau voor kinderen. Echt misselijk makend. Die moeders pressen en tiranniseren hun kinderen om tot het uiterste te gaan. De meeste van hen hebben geen enkel talent. En heel veel van die kinderen - ik weet zeker de helft - willen helemaal niet in die business... *(hij loopt naar het raam en kijkt naar beneden)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto